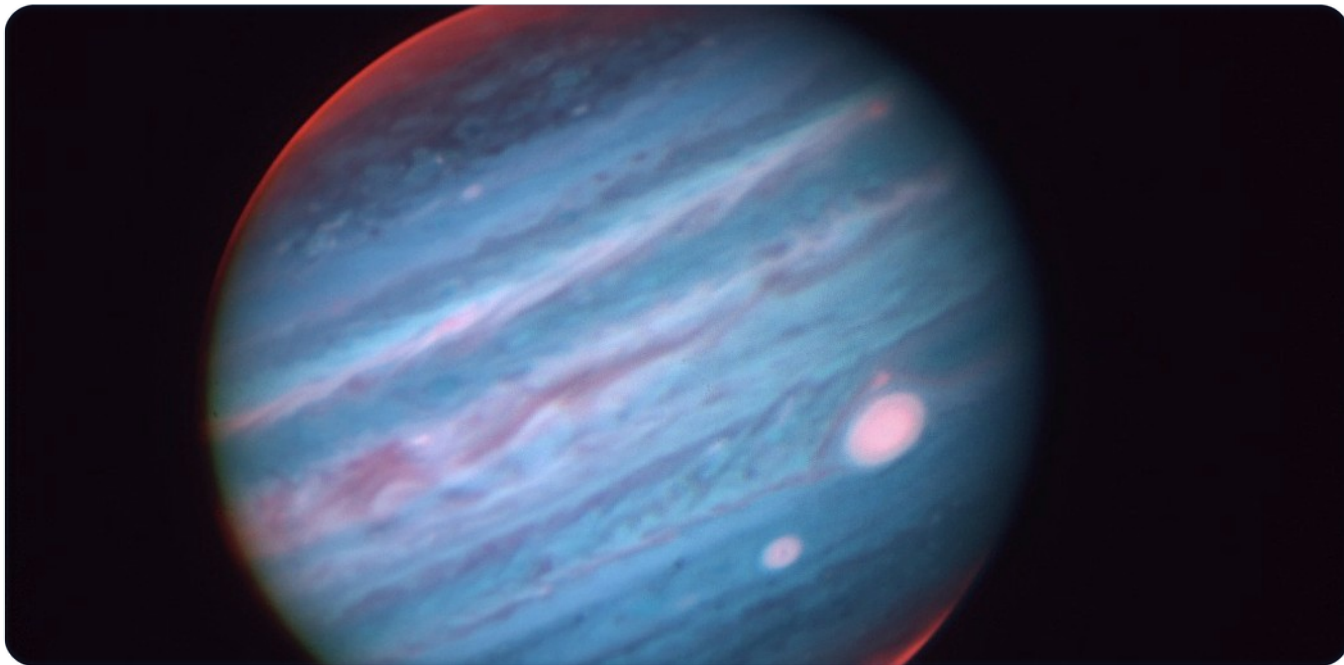

Jupitrove največje lune se ne pustijo zasenciti...niti med mrkom!

Silovite in nenehne jedrske eksplozije v srcih zvezd so vzrok, da zvezde svetijo. Večino drugih teles v vesolju pa lahko vidimo le zato, ker odbijajo svetlobo zvezd. Med temi so tudi planeti našega Osončja in njihove lune.

Občasno a redko se zgodi, da nekaj zakrije Sonce in prepreči Sončevi svetlobi, da bi prišla do nekega telesa. Takim dogodkom pravimo 'mrki'.

Ko se Luna znajde med Soncem in Zemljo, pravimo, da je 'Sončev mrk'. Ko gre Zemlja med Soncem in Luno, pa se lahko Luna popolnoma ogrne v Zemljino senco. To je 'Lunin mrk'.

Enako se lahko zgodi na kateremkoli planetu, ki ima lune, čeprav ima, kolikor vemo, samo Zemlja življenje, ki lahko take mrke opazuje!

Med luninim mrkom pričakujemo, da bodo Luna ali lune skrite v popolni temi, saj planet zakriva svetlobo s Sonca. A ko so nedavno astronomi opazovali, kako so štiri največje Jupitrove lune (Io, Ganimed, Kalisto in Evropa) zdrknile v planetovo senco – se to ni zgodilo. Lune so postale veliko temnejše, a še vedno skrivnostno delno osvetljene!

To je bilo za astronome presenečenje, čeprav v resnici ni tako nenavadno. Enako se zgodi, ko imamo srečo opazovati Lunin mrk na Zemlji. Luna potemni in postane krvavo rdeče barve, a ne postane popolnoma črna.

Razlog za navidezno spremembo barve Lune je prah v Zemljinem ozračju, ki deluje na svetlobo kot prizma in lomi (ali ukrivlja) svetlobo, ki nato doseže Luno. In enako se zgodi v Jupitrovi še posebej megleni atmosferi!

COOL FACT

Jupiter je pravzaprav kar 100% atmosfera in nima nikakršne trdne površine! Kljub temu je v sredici lahko dovolj gost, da se tam plini spremenijo v tekočino.

